ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.7.2010
COM(2010) 375 τελικό

2010/0208 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους

{COM(2010) 380 τελικό}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Πλαίσιο της πρότασης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει θεσπίσει ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για την έγκριση προϊόντων που αποτελούνται ή παράγονται από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς (ΓΤΟ). Η διαδικασία έγκρισης καλύπτει τη χρήση ΓΤΟ ως τροφίμων και ζωοτροφών, τη βιομηχανική επεξεργασία και καλλιέργεια καθώς και τα προϊόντα που παρασκευάζονται από ΓΤΟ για χρήση σε τρόφιμα και ζωοτροφές.

Το σύστημα έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοχεύει στην αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων των ΓΤΟ στην ανθρώπινη υγεία και στην υγεία των ζώων καθώς και στο περιβάλλον, δημιουργώντας παράλληλα μια εσωτερική αγορά για τα εν λόγω προϊόντα. Δύο νομοθετικές πράξεις, δηλαδή η οδηγία 2001/18/ΕΚ για τη σκόπιμη ελευθέρωση ΓΤΟ στο περιβάλλον[1] και ο κανονισμός αριθ. (ΕΚ) 1829/2003 για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές[2], προβλέπουν την έγκριση των ΓΤΟ πριν από τη διάθεση στην αγορά. Και οι δύο πράξεις ορίζουν επιστημονικά πρότυπα για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία, την υγεία των ζώων και το περιβάλλον καθώς και απαιτήσεις επισήμανσης. Επιπλέον, ο κανονισμός αριθ. (ΕΚ) 1830/2003[3] προβλέπει κανόνες σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση των ΓΤΟ και την ιχνηλασιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από ΓΤΟ.

Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2008 θεώρησαν το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο για τους ΓΤΟ ολοκληρωμένο και υπογράμμισαν την ανάγκη για καλύτερη εφαρμογή των υφιστάμενων διατάξεων ιδίως όσον αφορά την καλλιέργεια. Στα συμπεράσματα επισημάνθηκε επίσης η αναγκαιότητα συνέχισης της επεξεργασίας των αιτήσεων χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Τον Μάρτιο του 2009 το Συμβούλιο απέρριψε τις προτάσεις της Επιτροπής με τις οποίες ζητήθηκε από την Αυστρία και την Ουγγαρία να άρουν τα εθνικά μέτρα διασφάλισης, καθώς σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) δεν διέθεταν την αναγκαία επιστημονική υποστήριξη που χρειαζόταν βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ. Στη συνέχεια, μια ομάδα 13 κρατών μελών[4] κάλεσε την Επιτροπή να εκπονήσει προτάσεις για να δοθεί η ελευθερία στα κράτη μέλη να αποφασίζουν σχετικά με την καλλιέργεια των ΓΤΟ[5].

Τον Σεπτέμβριο του 2009 στις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές για τη νέα Επιτροπή τις οποίες παρουσίασε ο πρόεδρος Barroso γινόταν αναφορά στην αρχή της επικουρικότητας στον τομέα των ΓΤΟ ως παράδειγμα όπου η ισορροπία ενδέχεται να μην είναι πάντα ορθή μεταξύ ενός πλαισίου της ΕΕ και της ανάγκης να ληφθεί υπόψη η πολυμορφία σε μια ΕΕ των 27 κρατών μελών. Σύμφωνα με τις ανωτέρω κατευθυντήριες γραμμές, θα πρέπει να είναι δυνατό να συνδυαστεί ένα

---

1 ΕΕ L 106 της 17.4.2001, σ. 1.
2 ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 1.
3 ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 24.
4 AT, BG, IE, EL, CY, LV, LT, HU, LU, MT, NL, PL και SI.
5 Αντίστοιχες συζητήσεις πραγματοποιήθηκαν στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου της 2ας Μαρτίου, της 23ης Μαρτίου και της 25ης Ιουνίου 2009.

σύστημα έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ΓΤΟ, που να στηρίζεται σε επιστημονική βάση, με την ελευθερία στα κράτη μέλη να αποφασίζουν κατά πόσον επιθυμούν να διατηρούν καλλιέργειες ΓΤ στην επικράτειά τους ή όχι.

Ο προτεινόμενος κανονισμός στοχεύει στην εφαρμογή των ανωτέρω κατευθυντήριων γραμμών με την παροχή μιας νομικής βάσης στο ενωσιακό νομικό πλαίσιο σχετικά με τους ΓΤΟ για να επιτρέψουν στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ που έχουν εγκριθεί σε επίπεδο ΕΕ στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους. Οι εν λόγω απαγορεύσεις ή περιορισμοί βασίζονται σε λόγους άλλους από εκείνους που καλύπτονται από την αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου και του κινδύνου για την υγεία βάσει του συστήματος έγκρισης της ΕΕ.

2. Προτιμώμενη επιλογή και αξιολόγηση του αντίκτυπού της

2.1. Λόγοι για την τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ σε σύγκριση με άλλες επιλογές

Α. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν αντιμετωπίζει πλήρως την ανάγκη να δοθεί περισσότερη ελευθερία στα κράτη μέλη όσον αφορά την καλλιέργεια ΓΤΟ, καθώς δεν χορηγεί σε αυτά επαρκή ευελιξία για να αποφασίζουν σχετικά με την καλλιέργεια ΓΤΟ μετά την έγκρισή τους σε επίπεδο ΕΕ.

Η αντικατάσταση της σύστασης για τη συνύπαρξη[6] από μια σύσταση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη εθνικών μέτρων με σκοπό την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας ΓΤΟ σε συμβατικές και βιολογικές καλλιέργειες αποτελεί ακόμη ένα βήμα προς την αναγνώριση της ανάγκης των κρατών μελών για ευελιξία προκειμένου να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες αγροτικές συνθήκες στην επικράτειά τους. Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής της νέας σύστασης, που αντικατοπτρίζει το άρθρο 26α της οδηγίας 2001/18/ΕΚ[7], μπορεί να αναφέρεται μόνον σε μέτρα που στοχεύουν στην πρόληψη της ακούσιας παρουσίας ΓΤΟ σε άλλες καλλιέργειες, κάτι που αφήνει μικρότερο περιθώριο στα κράτη μέλη για να αποφασίσουν απ' ό,τι μια ολοκληρωμένη νομική τροποποίηση.

Ορισμένα περαιτέρω στοιχεία που συνδέονται με το πλαίσιο της ΕΕ για τις εγκρίσεις ΓΤΟ μπορούν να αποτελέσουν αφορμή συνεκτίμησης ειδικών συνθηκών καλλιέργειας στα κράτη μέλη. Αυτά τα στοιχεία μπορεί να είναι i) η συνεκτίμηση περιφερειακών πτυχών βάσει της αξιολόγησης κινδύνου και των όρων έγκρισης ή ii) η συνεκτίμηση

---

6 Σύσταση της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών και βέλτιστων πρακτικών προκειμένου να διασφαλιστεί η συνύπαρξη γενετικώς τροποποιημένων, συμβατικών και βιολογικών καλλιεργειών.

7 Σύμφωνα με το άρθρο 26α παράγραφος 1 της οδηγίας 2001/18/ΕΚ, «τα κράτη μέλη δύνανται να λάβουν κατάλληλα μέτρα την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα».

άλλων εύλογων συντελεστών βάσει του κανονισμού. Ωστόσο, οι εν λόγω επιλογές θα είχαν αντίκτυπο μόνο στον τρόπο με τον οποίο χορηγούνται οι εγκρίσεις σε επίπεδο ΕΕ. Επιπλέον, το πλαίσιο εντός του οποίου μπορούν να εφαρμόζονται τα στοιχεία αυτά φαίνεται πολύ περιοριστικό. Συνεπώς, δεν θα πληρούν την βασική έννοια, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται στα κράτη μέλη να αποφασίζουν σχετικά με την καλλιέργεια ΓΤΟ, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες τους.

Το γεγονός ότι τα κράτη μέλη δεν έχουν, επί του παρόντος, κανένα περιθώριο αξιολόγησης σχετικά με την καλλιέργεια εγκεκριμένων ΓΤΟ, οδήγησε, σε ορισμένες περιπτώσεις, κάποια κράτη μέλη να ψηφίσουν με βάση μη επιστημονικούς λόγους. Ορισμένα από αυτά επικαλέστηκαν επίσης τις διαθέσιμες ρήτρες διασφάλισης ή χρησιμοποίησαν τις ειδικές διαδικασίες κοινοποίησης της Συνθήκης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, για να απαγορευτεί η καλλιέργεια ΓΤΟ σε εθνικό επίπεδο.

Β. Συνεπώς, θα ήταν αναγκαία η τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ για να διευκολυνθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων και για να ληφθούν υπόψη όλοι οι σχετικοί παράγοντες. Η τροποποίηση αναμένεται επίσης να μειώσει την προσφυγή των κρατών μελών σε μέτρα διασφάλισης, ενέργεια που σύμφωνα με τη νομοθεσία πρέπει να βασίζεται μόνο σε νέα ή πρόσθετα επιστημονικά στοιχεία όσον αφορά την υγεία και την περιβαλλοντική ασφάλεια των ΓΤΟ. Αυτό θα μείωνε τις θεσμικές επιβαρύνσεις για την Επιτροπή καθώς και την EFSA. Επιπλέον, τα κράτη μέλη δεν θα επικαλούνταν τη διαδικασία του άρθρου 114 παράγραφος 5 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), προκειμένου να απαγορεύουν ή να περιορίζουν τη λειτουργία των ΓΤΟ στην επικράτειά τους με βάση εκτιμήσεις άλλες από την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος. Επιπλέον, η προτεινόμενη τροποποίηση αναμένεται να παράσχει ασφάλεια δικαίου στα κράτη μέλη που επιθυμούν να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν την καλλιέργεια ΓΤΟ. Τέλος, θα προσφέρει μεγαλύτερη σαφήνεια σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. παραγωγοί ΓΤΟ, βιολογικοί παραγωγοί ή συμβατικοί παραγωγοί, παραγωγοί / εξαγωγείς / εισαγωγείς σπόρων, κτηνοτρόφοι, μεταποιητές ζωοτροφών, καταναλωτές και εταιρείες βιοτεχνολογίας) σχετικά με την καλλιέργεια ΓΤΟ στην ΕΕ και, πιθανώς, θα αυξήσουν την προβλεψιμότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

2.2. Οικονομικός, κοινωνικός και περιβαλλοντικός αντίκτυπος της πρότασης

Η καλλιέργεια ΓΤΟ στην ΕΕ ήταν πολύ περιορισμένη έως σήμερα. Συνεπώς, είναι δύσκολο να προβούμε εκ των προτέρων σε επακριβή ποσοτικοποίηση του πιθανού οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού αντικτύπου στην περίπτωση που στα κράτη μέλη επιτραπεί να αποφασίζουν να απαγορεύουν / περιορίζουν την καλλιέργεια.

2.2.1. *Οικονομικός αντίκτυπος*

Η πρόταση δεν θίγει τη διαδικασία έγκρισης της ΕΕ για τις ΓΤΟ και η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να εξετάζει αιτήσεις καλλιέργειας σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανόνες. Συνεπώς, η πρόταση δεν συνεπάγεται κανέναν άμεσο αντίκτυπο για τους αιτούντες. Στο πλαίσιο αυτό εμπίπτουν 17 αιτήσεις που σήμερα εκκρεμούν για έγκριση ή επανέγκριση (κυρίως για αραβόσιτο)[8].

Α. Συνέχιση των υφιστάμενων τάσεων - καλλιέργεια και παραγωγή ΓΤ σπόρων στην ΕΕ

Με βάση την τρέχουσα περιορισμένη πείρα από την καλλιέργεια στην ΕΕ, αναμένεται ότι η παραγωγή ΓΤ σπόρων και η καλλιέργεια ΓΤΟ στην ΕΕ θα πραγματοποιηθούν κυρίως στα κράτη μέλη τα οποία διαθέτουν ήδη την εμπειρία καλλιέργειας στα εδάφη τους. Ο ρυθμός με τον οποίο η καλλιέργεια ΓΤΟ μπορεί να προχωρήσει στην ΕΕ είναι ήδη ασαφής σύμφωνα με διάφορα σενάρια που καταρτίστηκαν με βάση το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο[9]. Η αποδοχή από τους γεωργούς θα είναι το αποτέλεσμα αντιστάθμισης μεταξύ, αφενός, της αναμενόμενης αύξησης της παραγωγικότητας ή των ευκαιριών της αγοράς και, αφετέρου, πιθανών εμποδίων, όπως π.χ. υψηλότερες τιμές για ΓΤ σπόρους, μεγαλύτερη τιμή για μη ΓΤ προϊόντα, πιθανή απόρριψη από την αγορά[10] και κόστος εθνικής συνύπαρξης, και μέτρων απόδοσης ευθύνης. Η διαχείριση του διαχωρισμού των καλλιεργειών θα είναι πιο απαιτητική σε περιφέρειες όπου η παραγωγή συμβατικών σπόρων αλληλεπικαλύπτεται με υψηλά ποσοστά παραγωγής ΓΤ σπόρων ή ΓΤ καλλιεργειών.

Β. Εμπορία ΓΤ σπόρων

Η παρούσα πρόταση αφορά αποκλειστικά την ελευθερία των κρατών μελών να απαγορεύουν / περιορίζουν την πράξη της καλλιέργειας ΓΤ ποικιλιών, και όχι την ελεύθερη εμπορία εγκεκριμένων σπόρων ΓΤ σε ολόκληρη την ΕΕ ή τις εισαγωγές αυτών των σπόρων από τρίτες χώρες, εφόσον έχουν εγκριθεί σε επίπεδο ΕΕ.

Γ. Επιπτώσεις σε άλλα είδη παραγωγής και παράγοντες / χρήστες κατάντη

---

8 14 για αραβόσιτο, μία για σόγια, μία για ζαχαρότευτλα και μία για πατάτες.

9 "The economics of adventitious presence thresholds in the EU seed market", Kalaitzandonakes, Magnier· έγγραφο εργασίας, Ιούνιος 2007.

10 Σύμφωνα με τη έκθεση εφαρμογής της Επιτροπής του 2006 για τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003, τα μερίδια αγοράς της ΕΕ επισημαινόμενων τροφίμων και ζωοτροφών ΓΤ φαίνεται να είναι αντιφατικά. Τα επισημαινόμενα προϊόντα ζωοτροφών ΓΤ διατίθενται πολύ περισσότερο στην αγορά από τα τρόφιμα ΓΤ. Η κατάσταση αυτή διέπεται κυρίως από παράγοντες που δεν συνδέονται με το νομοθετικό πλαίσιο καθαυτό αλλά από άλλα στοιχεία που περιλαμβάνουν την καταναλωτική ζήτηση, τη σχετική διαθεσιμότητα και το κόστος των διαφόρων αγαθών στην παγκόσμια αγορά καθώς και τις πολιτικές των παραγωγών και λιανοπωλητών τροφίμων.

Όσον αφορά άλλα είδη παραγωγής, η δυνατότητα αποκλεισμού των ΓΤΟ από συγκεκριμένες περιοχές και η ομαδοποίηση διαφορετικών αλυσίδων παραγωγής μπορεί να ωφελήσει τους παράγοντες και τους καταναλωτές βιολογικών ή συμβατικών προϊόντων και να μειώσει το κόστος διαχωρισμού. Είναι δύσκολο να αποτιμηθεί το αποτέλεσμα σε τιμές τελικού καταναλωτή. Ωστόσο, αναμένεται ότι η δυνατότητα επιλογής των καταναλωτών και των παραγόντων ανάμεσα σε τρία διαφορετικά είδη προϊόντων – βιολογικά, συμβατικά και ΓΤ προϊόντα - θα αυξηθεί.

Δ. Επιπτώσεις στις διοικητικές δαπάνες

Η επιλογή αυτή αναμένεται να μειώσει τον αριθμό των εθνικών μέτρων διασφάλισης, μειώνοντας έτσι και το διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη, την EFSA ή την Επιτροπή καθώς και τις σχετικές διαδικασίες. Αφετέρου, ενδέχεται να αυξήσει το διοικητικό κόστος για τα κράτη μέλη στην προσπάθειά τους να εφαρμόσουν πιθανούς περιορισμούς ή απαγορεύσεις της καλλιέργειας ΓΤΟ. Όπως συμβαίνει και σήμερα, στα κράτη μέλη, όπου θα πραγματοποιηθεί καλλιέργεια ΓΤΟ, θα απαιτηθούν πόροι για τις επιθεωρήσεις, τους ελέγχους και την παρακολούθηση, ιδιαίτερα επιτόπου, για να εξασφαλισθεί ότι εφαρμόζονται κατάλληλα οι απαιτήσεις μετά την εμπορία.

2.2.2. *Κοινωνικός αντίκτυπος*

Καθώς η συνολική επιφάνεια καλλιέργειας δεν αναμένεται να αλλάξει βάσει της τρέχουσας πρότασης, αναμένεται ότι η πρόταση δεν θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στις θέσεις εργασίας.

Δεδομένης της πιο εθνικής ή περιφερειακής προσέγγισης προς την κατεύθυνση της καλλιέργειας ΓΤΟ, αναμένεται επίσης ότι το επίπεδο της δημόσιας συμμετοχής στην εθνική και περιφερειακή διαδικασία λήψης αποφάσεων θα αυξηθεί και τα κράτη μέλη θα διαθέσουν περισσότερους πόρους και χρόνο για να δώσουν τη δυνατότητα στους πολίτες να συμμετέχουν στις αποφάσεις τους. Ο κοινωνικός, οικονομικός και ηθικός αντίκτυπος αναμένεται να τεθούν επί τάπητος ώστε να παράσχουν την βάση για τις αντίστοιχες αποφάσεις σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

2.2.3. *Περιβαλλοντικός αντίκτυπος*

Οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον κάθε ΓΤΟ θα εξακολουθήσουν να αξιολογούνται από την EFSA σε επίπεδο ΕΕ και κατά περίπτωση. Η EFSA θα εκδίδει τις αντίστοιχες γνώμες αφού λάβει υπόψη τις επιστημονικές συμβολές των εθνικών αρμόδιων αρχών, ιδίως όσον αφορά τις περιφερειακές πτυχές.

Όπως και σήμερα, στις περιοχές όπου θα πραγματοποιηθεί καλλιέργεια ΓΤΟ, ενδέχεται να απαιτηθούν διαχείριση κινδύνου και παρακολούθηση

πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων με βάση τις αντίστοιχες αξιολογήσεις κινδύνου. Για να επιτευχθούν τα κατά το δυνατόν βέλτιστα αποτελέσματα, ενδέχεται να απαιτηθεί η ενεργός συμμετοχή των εθνικών / περιφερειακών αρχών και άλλων δικτύων (π.χ. παραγωγοί ή επιστήμονες).

2.3. Συμπέρασμα

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η τροποποίηση της νομοθεσίας είναι αναγκαία για να επιτευχθεί η ορθή ισορροπία μεταξύ της διατήρησης του συστήματος εγκρίσεων της ΕΕ με βάση την επιστημονική αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και για το περιβάλλον και της ανάγκης να δοθεί ελευθερία στα κράτη μέλη για να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες εθνικές ή τοπικές πτυχές που εγείρονται από την καλλιέργεια των ΓΤΟ. Αυτή η προσέγγιση, ενώ διατηρεί το σύστημα έγκρισης της ΕΕ όσον αφορά τους ΓΤΟ καθώς και την ελεύθερη κυκλοφορία και εισαγωγή τροφίμων, ζωοτροφών και ΓΤ σπόρων, αναμένεται να ανταποκριθεί στη ζήτηση αρκετών κρατών μελών και να λάβει δημόσια υποστήριξη. Εκτιμάται, επίσης, ότι τα πιθανά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη της παρούσας πρότασης είναι πιθανό να υπερβαίνουν τα πιθανά μειονεκτήματα.

Τα κράτη μέλη μπορεί να βρίσκονται σε πιο κατάλληλη θέση να πραγματοποιήσουν τις δικές τους αξιολογήσεις αντικτύπου προκειμένου να αιτιολογήσουν τις αποφάσεις τους σχετικά με την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους σε εθνικό / περιφερειακό / τοπικό επίπεδο.

3. Νομικά στοιχεία της πρότασης

3.1. Περιεχόμενο της πρότασης

Η πρόταση τροποποιεί την οδηγία 2001/18/ΕΚ με την προσθήκη ενός νέου άρθρου το οποίο επιτρέπει στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια εγκεκριμένων ΓΤΟ σε τμήμα ή στο σύνολο της επικράτειάς τους για λόγους άλλους από εκείνους που καλύπτονται από την αξιολόγηση περιβαλλοντικού κινδύνου βάσει του συστήματος έγκρισης της ΕΕ και εκείνους που συνδέονται με την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα.

Αυτή η τροποποίηση θα εφαρμοστεί σε ΓΤΟ που έχουν εγκριθεί για καλλιέργεια βάσει είτε της οδηγίας 2001/18/ΕΚ είτε του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 που καλύπτει επίσης αιτήσεις καλλιέργειας, εάν αφορούν ΓΤΟ που προορίζονται ως πρώτες ύλες για την περαιτέρω παραγωγή τροφίμων και ζωοτροφών. Η τροποποίηση θα εφαρμοστεί επίσης στην καλλιέργεια όλων των ποικιλιών σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού που διατίθεται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ[11].

[11] Οδηγίες 2002/53/ΕΚ και 2002/55/ΕΚ.

Η ελευθερία την οποία θα αποκτήσουν τα κράτη μέλη θα αφορά μόνο την πράξη της καλλιέργειας ΓΤΟ, όχι όμως τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή εγκεκριμένων ΓΤ σπόρων που πρέπει να συνεχιστούν ανεμπόδιστα εντός του πλαισίου της εσωτερικής αγοράς και των αντίστοιχων διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης. Η πρόταση καθορίζει δύο σειρές προϋποθέσεων βάσει των οποίων τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν μέτρα:

1. Δεδομένου ότι η αξιολόγηση της ασφάλειας των ΓΤΟ για την ανθρώπινη υγεία και την υγεία των ζώων καθώς και για το περιβάλλον πραγματοποιείται σε επίπεδο ΕΕ, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα βάσει του υφιστάμενου νομικού πλαισίου να επικαλεσθούν τις ειδικές διαδικασίες της ρήτρας διασφάλισης της οδηγίας 2001/18/ΕΚ (άρθρο 23) ή το μέτρο έκτακτης ανάγκης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 (άρθρο 34) σε περίπτωση που έχουν σοβαρούς λόγους να θεωρήσουν ότι το εγκεκριμένο προϊόν είναι πιθανό να συνιστά σοβαρό κίνδυνο για την υγεία και το περιβάλλον. Συνεπώς, η πρόταση ορίζει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεσθούν την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος για να δικαιολογήσουν μια εθνική απαγόρευση καλλιέργειας ΓΤΟ εκτός αυτών των ειδικών διαδικασιών. Η προϋπόθεση αυτή στοχεύει στη διατήρηση του συστήματος έγκρισης βάσει της επιστήμης που καθορίζεται στη νομοθεσία της ΕΕ.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν έτσι να επικαλεσθούν λόγους (άλλους από εκείνους που καλύπτονται από την αξιολόγηση περιβαλλοντικού κινδύνου βάσει του συστήματος έγκρισης της ΕΕ) για να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στις επικράτειές τους. Τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφώνονται με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ιδίως όσον αφορά την αρχή της αποφυγής διακρίσεων μεταξύ εθνικών και μη εθνικών προϊόντων και των διατάξεων σχετικά με τους ποσοτικούς περιορισμούς του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών (άρθρα 34 και 36 της ΣΛΕΕ). Τα μέτρα πρέπει, εν τέλει, να είναι συνεπή με τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ και, ιδίως, με εκείνες που θεσπίζονται στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).

3.2. Επιλογή του μέσου

Η πρόταση λαμβάνει τη μορφή κανονισμού, παρόλο που τροποποιεί οδηγία.

Ο λόγος για την επιλογή αυτή είναι ότι η πρόταση έχει γενική εφαρμογή, είναι δεσμευτική στο σύνολό της και εφαρμόζεται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη. Επιπλέον, δεν περιέχει ουσιαστικά καμία διάταξη που θα απαιτούσε μεταφορά, καθώς παρέχει απλώς στα κράτη μέλη τη νομική βάση για την έγκριση μέτρων.

3.3. Αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας

3.3.1. *Συμμόρφωση της πρότασης με την αρχή της επικουρικότητας.*

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, βάσει της αρχής της επικουρικότητας, στους τομείς οι οποίοι δεν υπάγονται στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, η Ένωση παρεμβαίνει μόνον εφόσον και κατά το βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης.

Βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, όταν οι Συνθήκες απονέμουν στην Ένωση συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένο τομέα, η Ένωση και τα κράτη μέλη δύνανται να νομοθετούν και να εκδίδουν νομικά δεσμευτικές πράξεις στον τομέα αυτό. Σύμφωνα με την τελευταία πρόταση της εν λόγω διάταξης, τα κράτη μέλη ασκούν εκ νέου τις αρμοδιότητές τους κατά το μέτρο που η Ένωση αποφάσισε να παύσει να ασκεί τη δική της.

Το τρέχον νομικό πλαίσιο της ΕΕ εναρμονίζει πλήρως την καλλιέργεια ΓΤΟ. Τα κράτη μέλη επιτρέπεται έτσι να εγκρίνουν αιτιολογημένα μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ μόνον υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στο εν λόγω νομικό πλαίσιο (βασικά με τις ρήτρες διασφάλισης και τις διατάξεις μέτρων έκτακτης ανάγκης όταν προσδιορίζεται σοβαρός κίνδυνος για την υγεία και το περιβάλλον και με το άρθρο 26α της οδηγίας 2001/18/ΕΚ για την πρόληψη της παρουσίας των εγκεκριμένων ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα).

Ωστόσο, η πείρα έδειξε ότι η καλλιέργεια ΓΤΟ είναι ένα ζήτημα το οποίο αντιμετωπίζεται ενδελεχέστερα από τα κράτη μέλη, είτε σε κεντρικό επίπεδο είτε σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Συνδέεται στενά με τη χρήση γης και τις απαιτήσεις των τοπικών γεωργικών δομών, τις ξεχωριστές αλυσίδες παραγωγής και την ζήτηση των καταναλωτών. Αντίθετα με την αξιολόγηση της ασφάλειας των ΓΤΟ, της οποίας οι αρχές είναι κοινές σε ολόκληρη την ΕΕ, ή με ζητήματα που συνδέονται με τις εισαγωγές και τη διάθεση στην αγορά ΓΤΟ, που πρέπει να παραμείνουν νομοθετικά ρυθμισμένα σε επίπεδο ΕΕ, η καλλιέργεια ΓΤΟ έχει αναγνωριστεί ως ζήτημα με ισχυρή τοπική / περιφερειακή διάσταση. Για το λόγο αυτό, η λήψη αποφάσεων σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο θεωρείται ότι είναι το πιο κατάλληλο πλαίσιο για την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων που συνδέονται με την καλλιέργεια ΓΤΟ.

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 3 τελευταία πρόταση της ΣΕΕ, τα κράτη μέλη πρέπει, συνεπώς, να έχουν το δικαίωμα να διατηρούν τη δυνατότητα να εγκρίνουν κανόνες σχετικά με την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους, αφότου οι ΓΤΟ έχουν διατεθεί νόμιμα στην αγορά της ΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα δεν επηρεάζουν τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή τους και ότι συμμορφώνονται με τις Συνθήκες και με τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ και, ειδικότερα, με τις

υποχρεώσεις στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).

3.3.2. *Συμμόρφωση της πρότασης με την αρχή της αναλογικότητας*

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της ΣΕΕ, βάσει της αρχής της αναλογικότητας, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών.

Το περιεχόμενο της προτεινόμενης δράσης της Ένωσης περιορίζεται να επιτρέπει στα κράτη μέλη να εγκρίνουν δικαιολογημένα μέτρα σχετικά με την καλλιέργεια ΓΤΟ. Εντός των ορίων που προβλέπονται στην πρόταση (δηλαδή ότι τα εθνικά μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη δεν βασίζονται σε λόγους που καλύπτονται από την αξιολόγηση περιβαλλοντικού κινδύνου βάσει της έγκρισης της ΕΕ και σέβονται τις Συνθήκες και τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις), δεν πρέπει να αποτρέπουν την ΕΕ να επιτύχει τους στόχους των Συνθηκών. Τα μέτρα που εγκρίνουν τα κράτη μέλη μπορούν να αναφέρονται μόνον στην καλλιέργεια των ΓΤΟ και όχι στην ελεύθερη κυκλοφορία και εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, ως προϊόντα ή εντός προϊόντων, και των προϊόντων της συγκομιδής τους.

Επιπλέον, αναμένεται να μην επιφέρουν πρόσθετο κόστος στα ενδιαφερόμενα μέρη (όπως π.χ. εταιρείες βιοτεχνολογίας ή παραγωγοί) και σε καταναλωτές, σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση. Ορισμένα κράτη μέλη ενδέχεται να πρέπει να διαθέσουν περισσότερους διοικητικούς πόρους για την αντιμετώπιση των δυνητικά αυξημένων αναγκών για επιθεωρήσεις και ελέγχους· ωστόσο, το κόστος αυτό δεν αναμένεται να είναι υπερβολικό ή αδικαιολόγητο. Ο περαιτέρω οικονομικός, κοινωνικός και περιβαλλοντικός αντίκτυπος που επισημαίνονται ανωτέρω προσδιορίζουν ότι δεν πρόκειται να προκληθούν υπερβολικοί φόρτοι, δαπάνες ή μειονεκτήματα στους οικονομικούς παράγοντες, τους καταναλωτές ή κάποια άλλη πλευρά σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση.

4. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

Η παρούσα πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις για τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Η παρούσα πρόταση δεν θα έχει αντίκτυπο στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις άλλον από τον αντίκτυπο της υφιστάμενης κατάστασης.

2010/0208 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 [...],

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[12],

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[13],

Έπειτα από διαβίβαση της πρότασης στα εθνικά Κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία[14],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ[15] του Συμβουλίου και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές[16] θεσπίζουν το ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για την έγκριση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ), το οποίο εφαρμόζεται πλήρως στους ΓΤΟ που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς καλλιέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ ως σπόροι ή άλλο φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό (εφεξής «ΓΤΟ για καλλιέργεια»).

---

12 ΕΕ C […] της […], σ. […].
13 ΕΕ C […] της […], σ. […].
14 ΕΕ C […] της […], σ. […].
15 ΕΕ L 106 της 17.4.2001, σ. 1.
16 ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 1.

(2) Δυνάμει αυτού του συνόλου νομοθεσίας, οι ΓΤΟ για καλλιέργεια υποβάλλονται σε ατομική αξιολόγηση κινδύνου πριν να εγκριθούν για να διατεθούν στην αγορά της Ένωσης. Ο στόχος αυτής της διαδικασίας έγκρισης είναι να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης ζωής και υγείας, της υγείας και της ευζωίας των ζώων, του περιβάλλοντος και των συμφερόντων των καταναλωτών, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(3) Επιπλέον της έγκρισης για τη διάθεση στην αγορά, οι γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, όπως καθορίζεται ειδικότερα στην οδηγία 66/401/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1966, περί εμπορίας σπόρων προς σπορά κτηνοτροφικών φυτών[17], την οδηγία 66/402/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1966, περί εμπορίας σπόρων δημητριακών προς σπορά, την οδηγία 2002/53/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί του κοινού καταλόγου ποικιλιών καλλιεργούμενων φυτικών ειδών[18], την οδηγία 2002/54/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί εμπορίας σπόρων τεύτλων προς σπορά[19], την οδηγία 2002/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί εμπορίας σπόρων προς σπορά κηπευτικών[20], την οδηγία 2002/56/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί εμπορίας σπόρων γεωμήλων προς φύτευση[21], την οδηγία 2002/57/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί εμπορίας των σπόρων προς σπορά των ελαιούχων και κλωστικών φυτών[22], την οδηγία 68/193/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Απριλίου 1968, περί εμπορίας υλικών αγενούς πολλαπλασιασμού της αμπέλου[23], οδηγία 1998/56/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ης Ιουλίου 1998 για την εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού καλλωπιστικών φυτών[24], την οδηγία 99/105/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1999, σχετικά με την εμπορία του δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού[25] και την οδηγία 2008/90/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, περί εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού οπωροφόρων φυτών και των οπωροφόρων δέντρων που προορίζονται για την παραγωγή φρούτων[26]. Στην ομάδα αυτή οδηγιών, οι οδηγίες 2002/53/ΕΚ και 2002/55/ΕΚ περιέχουν διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να απαγορεύουν, υπό ορισμένους καλά καθορισμένους όρους, τη χρήση μιας ποικιλίας στο σύνολο ή σε τμήματα της επικράτειάς τους ή να καθορίζουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την καλλιέργεια μιας ποικιλίας.

(4) Μόλις κάποιος ΓΤΟ εγκριθεί για σκοπούς καλλιέργειας σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ για τους ΓΤΟ και συμμορφώνεται, όσον αφορά την ποικιλία που πρόκειται να διατεθεί στην αγορά, με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να απαγορεύουν, να περιορίζουν ή να εμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία του εντός της επικράτειάς τους, παρά μόνον υπό τους όρους που καθορίζονται από τη νομοθεσία της ΕΕ.

---

17 ΕΕ L 125 της 11.7.1966, σ. 2298.
18 ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 1.
19 ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 12.
20 ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 33.
21 ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 60.
22 ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 74.
23 ΕΕ L 93 της 17.4.1968, σ. 15.
24 ΕΕ L 226 της 13.8.1998, σ. 16.
25 ΕΕ L 11 της 15.1.2000, σ. 17.
26 ΕΕ L 267 της 8.1.2008, σ. 8.

(5) Η πείρα έδειξε ότι η καλλιέργεια ΓΤΟ αποτελεί ζήτημα που αντιμετωπίζεται ενδελέχεστερα από τα κράτη μέλη είτε σε κεντρικό είτε σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αντίθετα με ζητήματα που συνδέονται με τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή ΓΤΟ, που πρέπει να παραμείνουν νομοθετικά ρυθμισμένα σε επίπεδο ΕΕ για να διατηρηθεί η εσωτερική αγορά, η καλλιέργεια ΓΤΟ αναγνωρίστηκε ως ζήτημα με έντονη τοπική/περιφερειακή διάσταση. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ τα κράτη μέλη πρέπει να δικαιούνται να έχουν τη δυνατότητα να εγκρίνουν κανόνες σχετικά με την αποδοτική καλλιέργεια των ΓΤΟ στην επικράτειά τους, εφόσον ο ΓΤΟ έχει εγκριθεί νομίμως για να διατεθεί στην αγορά της ΕΕ.

(6) Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται σκόπιμο να χορηγηθεί στα κράτη μέλη, σύμφωνα και με την αρχή της επικουρικότητας, περισσότερη ελευθερία να αποφασίζουν κατά πόσον επιθυμούν να διατηρούν καλλιέργειες ΓΤΟ ή όχι στην επικράτειά τους χωρίς να μεταβάλουν το σύστημα εγκρίσεων της Ένωσης για ΓΤΟ και ανεξάρτητα από τα μέτρα που κάποια κράτη μέλη δικαιούνται να λάβουν κατ' εφαρμογή του άρθρου 26α της οδηγίας 2001/18/ΕΚ για την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας των ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα.

(7) Στα κράτη μέλη πρέπει συνεπώς να επιτραπεί να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων ή συγκεκριμένων ΓΤΟ στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους και, αντίστοιχα, να τροποποιούν τα εν λόγω μέτρα, όταν το κρίνουν σκόπιμο, σε όλα τα στάδια της έγκρισης, της επανέγκρισης ή της απόσυρσης από την αγορά των οικείων ΓΤΟ. Αυτό πρέπει να ισχύσει επίσης σε γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες σπόρων και σχετικού πολλαπλασιαστικού υλικού που διατίθεται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία εμπορίας σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού και, ιδίως, σύμφωνα με τις οδηγίες 2002/53/ΕΚ και 2002/55/ΕΚ. Τα μέτρα πρέπει να αναφέρονται μόνον στην καλλιέργεια ΓΤΟ και όχι στην ελεύθερη κυκλοφορία και εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, ως προϊόντα ή εντός προϊόντων, και των προϊόντων συγκομιδής τους. Παρομοίως, δεν πρέπει να θίγουν την καλλιέργεια μη γενετικά τροποποιημένων ποικιλιών σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού στα οποία ανευρίσκονται τυχαία ή τεχνικώς αναπόφευκτα ίχνη γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

(8) Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο για την έγκριση ΓΤΟ, το επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και της υγείας των ζώων καθώς και του περιβάλλοντος που ορίζεται στην ΕΕ δεν μπορεί να αναθεωρηθεί από ένα κράτος μέλος και η κατάσταση αυτή δεν πρέπει να τροποποιηθεί. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων ή συγκεκριμένων ΓΤΟ στο σύνολο ή τμήμα της επικράτειάς τους με βάση λόγους που συνδέονται με το δημόσιο συμφέρον άλλους από εκείνους που ήδη αντιμετωπίστηκαν από το εναρμονισμένο σύνολο κανόνων της ΕΕ που ήδη προβλέπει διαδικασίες για να λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι που ενδέχεται να παρουσιάζει ένας ΓΤΟ για καλλιέργεια στην υγεία και το περιβάλλον. Τα εν λόγω μέτρα πρέπει περαιτέρω να είναι σύμφωνα με τις Συνθήκες, ιδίως όσον αφορά την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ εθνικών και μη εθνικών προϊόντων και τα άρθρα 34 και 36 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης, ιδίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

(9) Με βάση την αρχή της επικουρικότητας, ο σκοπός του παρόντος κανονισμού δεν είναι να εναρμονίσει τους όρους καλλιέργειας στα κράτη μέλη, αλλά να χορηγήσει την

ελευθερία στα κράτη μέλη να επικαλούνται άλλους λόγους από την επιστημονική αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον και τη συνύπαρξη καλλιέργειας ΓΤΟ στην επικράτειά τους. Επιπλέον, ένας από τους σκοπούς της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών[27], που είναι να επιτραπεί στην Επιτροπή να εξετάσει την έγκριση δεσμευτικών πράξεων σε επίπεδο ΕΕ, δεν θα εξυπηρετούνταν από τη συστηματική κοινοποίηση των μέτρων των κρατών μελών βάσει της εν λόγω οδηγίας. Επιπλέον, επειδή τα μέτρα τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν βάσει του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να έχουν ως αντικείμενο τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ και, επομένως, δεν τροποποιούν τους όρους διάθεσης στην αγορά των ΓΤΟ που έχουν εγκριθεί δυνάμει της υφιστάμενης νομοθεσίας, η διαδικασία κοινοποίησης βάσει της οδηγίας 98/34/ΕΚ δεν φαίνεται να είναι ο πιο κατάλληλος δίαυλος πληροφόρησης για την Επιτροπή. Συνεπώς, κατά παρέκκλιση, η οδηγία 98/34/ΕΚ δεν πρέπει να εφαρμοστεί. Ένα απλούστερο σύστημα κοινοποίησης των εθνικών μέτρων πριν από την έγκρισή τους φαίνεται να είναι πιο αναλογικό μέσο για την Επιτροπή προκειμένου να ενημερώνεται για τα εν λόγω μέτρα. Τα μέτρα που τα κράτη μέλη προτίθενται να εγκρίνουν πρέπει λοιπόν να γνωστοποιούνται μαζί με τους λόγους τους στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη έναν μήνα πριν από την έγκρισή τους για ενημερωτικούς λόγους.

(10) Το άρθρο 7 παράγραφος 8 και το άρθρο 19 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 ορίζουν ότι οι παραπομπές που γίνονται στα μέρη Α και Δ της οδηγίας 2001/18/ΕΚ σε ΓΤΟ οι οποίες έχουν εγκριθεί βάσει του μέρους Γ της εν λόγω οδηγίας πρέπει να θεωρείται ότι ισχύουν επίσης σε ΓΤΟ που έχουν εγκριθεί δυνάμει του εν λόγω κανονισμού. Αντίστοιχα, τα μέτρα που εγκρίνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό πρέπει να ισχύουν επίσης και σε ΓΤΟ που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003.

(11) Η οδηγία 2001/18/ΕΚ πρέπει, συνεπώς, να τροποποιηθεί ανάλογα,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1
Τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ

Στην οδηγία 2001/18/ΕΚ προστίθεται το ακόλουθο άρθρο με ισχύ από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού:

«Άρθρο 26β
Καλλιέργεια

Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων ή συγκεκριμένων ΓΤΟ που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το μέρος Γ της παρούσας οδηγίας ή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 και αποτελούνται από γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες που διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης, στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους, υπό την προϋπόθεση ότι:

---

[27] ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37.

α) τα εν λόγω μέτρα βασίζονται σε λόγους άλλους από εκείνους που συνδέονται με την αξιολόγηση των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία και το περιβάλλον που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ·

και

β) συμμορφώνονται με τις Συνθήκες.

Κατά παρέκκλιση από την οδηγία 98/34/ΕΚ, τα κράτη μέλη που προτίθενται να εγκρίνουν αιτιολογημένα μέτρα βάσει του παρόντος άρθρου, τα κοινοποιούν στα λοιπά κράτη μέλη και την Επιτροπή ένα μήνα πριν από την έγκρισή τους για λόγους ενημέρωσης».

Άρθρο 2
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την [...] ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*